

76 1861 a.

AZ ÁLLAM PROBLÉMÁI

MOSE SARÉT

KÜZDELEM
A
FANATIZMUS ELLEN

MOSE SARÉT

KÜZDELEM
A
FANATIZMUS ELLEN

(A miniszterelnökhelyettes parlamentben elhang-
zott beszédéből, 1951.V.22.)

*Állami tájékoztatói szolgálat
Jeruzsálem, 1951.*

*Nyomtatott az Allami Nyomdában
Jeruzsálem, 1951*

BÖLCSEK, FONTOLJÁTOK MEG SZAVAITOKAT !

A kormány tagjai közül azok, akikre a sors azt a nem könnyü, feladatot vetette, hogy a "Brit Hakanaim" nevü szerencsétlen ügyel foglalkozzanak, amely vártalanul államüggyé dagadt, — mindent elkövettek, nehogy ez az ügy hamis megvilágításban kerüljön a közvélemény elé. Az a megtévesztő hit terjedt el, mintha mi ezt a dolgot úgy állítottuk volna be, hogy abból azt lehet következtetni: az izraelita vallást azonosítjuk ezzel a terrorszervezettel. Nem csak, hogy távol állott tőlünk ez a gondolat, hanem mindent elkövettünk, hogy megzabolázzuk a féktelen kézpelődéseket és elejét vegyük az elhamarkodott és káros általánosításnak. Azonban éppen azért, mert eddig is ilyen magatartást tanusítottunk s elhatározott szándékunk, hogy a jövőben is így viselkedünk, joggal elvárhatjuk és követelhetjük a Vallásos Fronttól, hogy ez ügyel kapcsolatban hivei ne használjanak olyan stílust semmiféle megnyilatkozásukban, amelyek azt a látszatot kelthetik, hogy e terorszervezet védelmét azonosítják a vallással.

Miért mondtam ezt? Mivel úgy fest a helyzet, hogy az egész Vallásos Front kiabál,—ugyan, ezekből a dolgokból nem formálhatnak jogot arra, hogy kételyeket támasszanak a bünösök kilétére vonatkozó rendőri jelentések hitelességében, vagy azon ut helyességében, amelyet a hatóságok követnek e kinövés elleni harcban, hogy gyanut keltsenek azok ellen' akik küzdenek e kinövés ellen, hogy kétségbevonják becsületességüket, hogy mindenféle nemlétező szándékokat tulajdonítsanak nekik s harsogva

hirdessék, hogy ártatlan embereket kihallgatás nélkül tartóztat-
tak le, —ezért mondom én, hogy az ilyen kijelentések káros be-
nyomást keltenek. Ugy vélem, minden barátság és tisztelet mel-
lett, ezt a régi bölcsességet tanácsolhatom nekik : „Bölcsék, fontol-
játok meg szavaitokat!”

Ha egy parlamenti képviselő a parlament termében provoká-
cióval vádol bennünket, felvetődik a kérdés — milyen alapon teszi
ezt? Vajjon nyomozott-e, állanak-e rendelkezésére adatok?

A közhirrététel és felfújása.

Milyen kárt okozott a közhirrététel? Mi volt az első közlemény?
Mit indított el a közlemény nem csak az országban, hanem az
egész világon? Mi gyalázta meg Izrael államának jóhírét? Vajjon
a terrorszervezetnek azon cselekedetei, amelyeket fényes nappal,
vagy amelyeket, a sötétségben hajtott végre? Gépkocsikat gyuj-
tottak fel Jeruzsálem közepén, amelyet mi újból Izrael fővárosá-
nak nyilvánítottunk, amelyre vonatkozólag mi felségjogot köve-
teltünk az UNO-tól, amelyben rengeteg kényes ügy közpotonsul
össze, nem csak az izraelita, hanem más vallásokkal kapcsolatban
is. Mit közöltünk a világgal? Nyilvánosságra hoztuk, hogy Jeru-
zsálemben Izrael állama kormányzata alatt, vallásos mezbe bur-
kolt terroristák kilengéseket követnek el. Bár mindannyian egyet-
értünk abban, hogy ők azok, akik meggyalázzák a vallást, mind-
azt amit tesznek, nem a nép függetlensége érdekében teszik, nem
is anyagi haszonért s egyéni bosszúból a gépkocsitulajdonosok ellen
s nem is a rombolás és pusztítás ösztönétől hajtva, nem is ösztö-
neig vártatlan kirobbanásából, hanem megszervezetten, meggon-
doltan és megfontoltan, — mindezt a vallás nevében követik el. Ez
a dolog nyilvánosságra került egyszer, kétszer, háromszor, sőt tí-
zenkét ízben is, naponta, hetenként az egész világon. Ez adott tá-
pot az események közlése idején és ez szolgáltatta az anyagot az

ujságok főcímei számára. Idegenek gunyolódnak rajtunk s mindannyian tudjuk, hogy a világ nincs tele Izrael iránti szeretettel és nem csak Izrael barátaiból áll. Ha ilyen a hírünk, vajjon lehet-e, igazságos-e eltagadni azt a tényt, hogy a rendőrségnek sikerült felfedni e gonosztevők fészket. Mi itt a reklám és felfujás?

A nyomozás sokáig huzódott, hogy összegyűjtse az anyagot és gyökereinél ragadja meg a dolgot. Nem csak, mint kiképzett rendőrök s mint az állam fizetett munkásai vettek részt a leleplezésben, hanem nagy odaadással, az állam iránti hüsséggel, az állam békéje és tekintélye iránti szenvedéllyel is; hüséget, odaadást és nagy-nagy türelmet szenteltek annak az erőfeszítésnek, hogy napvilágra hozzák az igazságot és kiderítsék a titkokat. Gyanus emberekből álló társaságra derült napfény, akik atrocitásokat akartak elkövetni a parlament ellen.

Tettük, látszólag, a nők katonai szolgálatáról szóló törvény ellen irányult. Aznap este azonban a nők katonai szolgálatáról szóló törvény nem volt napirenden és talán ezért, vagy talán más okból is, nem valósították meg a tervet; de kitervezték s ez a rendőrség tudomására jutott; s akkor azonnal cselekedni kellett. Le kellett tartóztatni e társasághoz tartozó gyanus emberek közül amennyit csak lehetett s alaposan kivizsgálni az ügyet. Vajjon titokban maradhatott-e ilyen ügy?

Vajjon titokban lehetett-e tartani azt, hogy a rendőrség két tucat lakásba is benyomult az éj folyamán ház-kutatások céljából, embereket tartóztatott le és embereket keresett, akiket nem sikerült nyomban megtalálnia. A rendőrség és a kormány köteles, vagy nem köteles azonnal felvilágosítást adni a közvéleménynek, mit tett, hány embert tartóztatott le s nagy vonalakban milyen eredménnyel jártak a kutatások? Azonban lehetséges, hogy vannak olyan dolgok is, amelyeket jelenleg nem ésszerű napvilágra hozni, mert a nyomozást hátráltathatják, azonban megmagyarázni a tö-

megnek azt, hogy miért hozták ezeket az intézkedéseket — köteles-e, a kormány vagy sem? Mi történt volna a rendőrséggel, ha nem hozta volna nyilvánosságra a tényeket? Miért ez a kiabálás a dolgok felfujásáról? A rendőrség alaposan megfontolt dolgokat hozott nyilvánosságra. Vajjon figyelemmel kísérik-e önök, hogy nap nap után mennyi kül- és belföldi táviratot fuj fel a mi sajtónk? Hiszen nem mulik el egy nap anélkül, hogy valamilyen kis dolgot ne fujnának fel, el ne torzítanának s valakit le ne döfnének! Napoként felháborodnak-e önök ezen?

A rendőrség nagyon pontos, megfontolt és átgondolt dolgokat közölt: és kötelessége volt közölni. Felfujás történt? Nem tudom, történt-e. Lehet, hogy a dolog sokkal súlyosabb' sem hogy azt fel lehetne fujni. Eddig még nem tudom biztosan: az ügy a bíróság elé kerül s a közönség akkor majd meghallja és ítélkezik. Azonban mi lett volna akkor, ha a rendőrség elhalgatja az ügyet? Elképzelhetik önök is, hogy milyen vihar tört volna ki a sajtóban. Hogy csapongott volna a fantázia! Hogy követeltek volna felelősségre vonást: „ilyen dolgok történnek, ennyi embert letartóztatnak — s még megkísérlik eltitkolni a dogot a közvélemény előtt, hallgatnak s nem adnak ki közleményt, sem magyarázatot”. A közönség meg akarja ismerni a tényállást!

Most azonban azt állítják, hogy felfujás történt. De vajjon van-e olyan bölcs önök között, aki ilyen estekben más utat mutathatna a világ bármelyik kormányának? Ha érzi felelősségét és a lelkiismerete azt diktálja, hogy elérkezett a cselekvés, a nyomozás s a letartóztatás ideje: s ezt nem titokban teszi és nem rejtőzik el a cenzura védőszárnyai alá. Nem a demokratikus országokban az ostromállapot idején életbeléptetett cenzuráról van szó, hanem valamely dolog közlési tilalmáról, amelyet a kormányzat hivatalából nem küldenek el közlés végett a sajtónak' az olyan rendszerben, ahol nap, mint nap s éjszakánként embereket tar-

tóztatnak le s deportálnak ítélet nélkül és senki sem meri kinyitni a száját: ha azonban a dolog egy valóban demokratikus rendszerben történik s olyan kormány teszi, amely óráról-órára tartozik számotadni a tömegeknek, hogy eléjük tárja olyan mértékben az igazságot, amint azt felelőssége és megfontoltsága diktálja, vajjon nem követeli-e ez a tömeg a teljes igazság közlését?

A pártok felelőssége.

A Vallásos Front felé még a következőket kell mondanom: bár ezek az emberek azt gondolják, hogy ők az izraelita vallás megszállottjai, semmilyen körülmények között sem terjesztjük ki az ő bűneiket a vallásos tömegekre. Azonban nem más táborból jöttek, nem más szervezetekben találták meg őket. Természetesen zsidó tömegekből jöttek. Azonban a zsidó tömeg is több részre oszlik, példának okáért a mi zsidó közösségünkben van szakmai szervezet is. Van munkásmozgalom is, amely a szakmai szervezkedést szorgalmazza. Történtek esetek — s hasonló estek nem csak nálunk, hanem másutt is történtek a világban, hogy a szakmai szervezkedés, jogai megvédésekor, emberek, vagy csoportok tévedéseket követtek el. Ezek az erőszakosságok arra készítették a vezetőséget, hogy tisztogatási akciót hajtsanak végre, mert azok, akik a gáztetteket elkövették elhagyták a szakmai szervezet sorait és az események bekövetkeztével sokan ok nélkül azonosították a szakmai szervezetet ezekkel a cselekményekkel. Ebben a helyzetben, a szakmai szervezkedés vezetői a közvélemény erkölcsi nyomására, tisztogatást hajtottak végre, mivel saját sorai közül kerültek ki ezek az emberek. Jelenleg is ez a helyzet s bátorkodom kifejezni azon véleményemet, — teljesen mindegy, hogy hogyan értékeli ezt önök, — mivel ez a jelenség tisztogatási akciót követel meg, tisztogatási akciót a vallásos nevelés, a vallásos szervezetek és ifjúsági szervezeteik kebelén belül.

A parlament másik szárnyával azon két csoporttal kapcsolatban, akik részt vettek a vitában a következőt kell mondanom: Mapam és a kommunisták! Ha ti a demokráciát védelmezték' legyen szabad megkérdezni, milyen erkölcsi joggal védelmezték a demokráciát, milyen joggal követeltek elégtételt? Vajjon mi az értéke a demokrácia iránt hűségteknek, amikor nap-nap után egy másfajta demokrácia előtt hajtotok térdet? Ti egy másfajta demokrácia előtt borultok le, amelyről nagyon jól tudjátok, hogyan viselkedik akkor, ha megsértik törvényeit, vagy ha csak gyanu esik valakire. Nagyon különös: a másfajta demokráciánál hajlandók vagytok minden ítéletet igazságosnak nyilvánítani és minden szélsőséges eszközt elismerni, ha megsértik az emberi szabadság, igazság és jog alapfogalmait. A másfajta demokráciánál hajlandók vagytok elismerni a vasfegyelmet, a szólásszabadság korlátozását és az erőszakot.

A mi demokráciánkkal kapcsolatban azonban azt javasoljátok, hogy csak keztyűkézzel és finoman járjunk el, ne merészkedjünk határozott lépésekre s szigorúan őrizzük meg a törvény legapróbb részleteit is.

Igy nem védelmezhetjük meg a demokráciánkat. Azt csak úgy védjük meg ha, — amennyiben erre szükség lesz — erélyes eszközöket alkalmazunk és ha a közvélemény széles rétegeire támaszkodva, messzemenő eszközökhöz folyamodunk.

Minden egyes csoportnak e vitában elfoglalt álláspontjával kapcsolatban számot kell vetnie' s ez a számvetés kettős. Elsősorban a közvélemény ítélete elé kerül s én meghajtom fejem ez előtt. Azonban van itt még egy másik ítélet is s ez a történelem ítélete. Az idők folyamán kiderül, hogy milyen következményekkel jártak volna, ha pusztán békülékenységből nem alkalmazunk erélyes eszközöket a bűnösökkel szemben.

Statáriális törvények.

E terroristák elleni harcban a fennálló törvényekre támoszkodunk. Ezek az eszközeink — más eszközeink nincsenek : a demokrácia kezében más fegyver nincs, csak az, amelyet a törvény engedélyez.

A mi államunk, ha nem is a mindennapi katonai szempontból, de politikai szempontból tulajdonképen hadiállapotban van s mindannyian jól tudjuk, hogy ez a politikai állapot katonai kirobbanásokhoz is vezethet és ez a helyzet az államot arra kötelezi, hogy több téren statáriális rendet teremtsen meg. Államunknak állandóan készenlétben kell állania. Hogy értsük ezt a helyzetet? Ez nem azt jelenti, hogy teljes katonai erőnket állandóan mozgósítani kell. De abban a helyzetben kell lennünk, hogy bármikor mozgósíthassuk teljes erőnket, mind gazdasági téren, mind emberanyag szempontjából és ezért napról-napra, óráról-óra készenlétben kell állnunk. De semmilyen körülmények között sem teljesíthetjük ezt a feladatot' ha nem teremtünk a rendkívüli időknek megfelelő rendet s ezért a kormánynak a rendkívüli idők szellemének megfelelő felhatalmazással kell rendelkeznie, hogy kellő időben, az idő követeményeihez igazodva, élhessen e felhatalmazással. Szavaimat néhány példával világítom meg :

Életünk egyik csapása a hosszú és nyílt határ; a másik csapás a beszivárgók, akik kihasználják a határt. Szükségünk van tehát a rendkívüli időknek megfelelő felhatalmazásra, hogy harcolhassunk a beszivárgók ellen, tehát, mind a 111. és a 112. paragrafusra.

Másodszor, mi olyan államban élünk, amely arra kényszerül, hogy a biztonságot érintő hírekkel kapcsolatban cenzurát vezessen be. Én a biztonsági cenzuráról beszélek. A biztonsági ügyekkel kapcsolatos dolgokban szükséges a cenzura, hogy a kormánynak módjában álljon számok, események' hírek közlését megakadályozni.

lyozni, amelyek a kormány véleménye szerint kárt okozhatnak, vagy veszélyeztethetik az ország biztonságát. Hogy megakadályozhassa olyan hírek nyilvánosságra hozatalát, amelyek ha az ellenséghez jutnának, súlyos kárt okoznának. A hadsereg nagyságáról és fegyverzetéről nem közölnek naponta jelentéseket. Ez nem magától értetődő dolog: ez abból következik, hogy van olyan ember, aki a megfelelő helyen áll éjjel-nappal s meg van a felhatalmazása, hogy a törvény alapján cselekedhessen ebben az ügyben.

S még egy dolog: a katonai kormányzattal kapcsolatban megszlanak a vélemények, a mi államunk azonban olyan kormánnyal rendelkezik, amely a többségre támaszkodik. S ez a többségre támaszkodó kormány vezette be a katonai kormányzatot az országban.

Ha valaki ellenezni akarja ezt, — jelentse ki, hogy ellene van. Akkor vita lesz a katonai kormányzat felett. Ez a vita a leghatározottabban törvényes. Lehet vitatkozni a katonai kormányzat felett' követelhetik felfüggesztését, követelhetnek választásokat, — mindez lehetséges, de semmikép nem lehet ezt mellékesen elintézni; lehetetlen más vitával kapcsolatban hirtelen kirántani a törvényes talajt a katonai kormányzat alól, amely pedig törvényes alapon áll. Amikor azt bevezették, a parlament többsége azon a véleményén volt, hogy szükség is volt rá és mi minden szükséges rendelkezést betartunk.

Még egy példa: hadgyakorlatok voltak az országban s ezekre a hadgyakorlatokra minden magánkocsit mozgositottunk és a magánföldekkel kapcsolatban úgy viselkedtünk, mintha az állam tulajdona lennének. Különböző dolgokat csináltunk, amelyeket nem teszünk napról-napra és óráról-órára s korlátoztuk a polgárok megszokott szabadságát. Ők ezt megértéssel fogadták, de mi nem akarunk erre támaszkodni. Nem tettük ezt függővé a polgár

kénye kedvétől, hanem arra gondoltunk, hogy törvényes keretet teremtsünk meg.

S ime mindezek a dolgok a rendkívüli időkben alkalmazott törvényekre támaszkodnak. A beszivárgók elleni harc, s azok az eszközök, amelyeket ellenük kénytelenek voltunk alkalmazni, a biztonsági ügyekkel kapcsolatos cenzura, a katonai kormányzat s az ezekhez hasonló rendelkezések, — ezek azok a rendelkezések, amelyek lehetővé teszik az állam számára a készenlétet s olyan felhatalmazásokat, amelyek természetesen következnek a jelenleg fennálló biztonsági, katonai és nemzetközi helyzetből, valamint lakosságunk összetételéből, — mindezek a dolgok az érvényben lévő statáriális rendeletekre támaszkodnak: ha elvetjük a statáriális rendeletek érvényességét, — megfosztjuk azt a jogi alaptól, ez esetben a hatalom kénye-kedvének játékszerévé válnak, amelynek megvalósítása az állam önkényétől függ minden alkotmányos felhatalmazás nélkül. Ez a helyzet.

A légüres tér veszélye.

Amint végighallgattam az emelvényre lépő szónokok beszédeit, akik minden meggondolás és aggodalom nélkül a statáriális törvények teljes felfüggesztését követelték, legalább is így tünt első hallásra, — helyükbe természetesen valami másnak kell jönnie, mert a felfüggesztésük által keletkezett rést valamilyen más anyaggal, de be kell tölteni, — s akkor felvetődik a kérdés, hogy milyen helyzet elé akarják állítani a közönséget? Hogyan lehetséges ily könnyedséggel, ily felületesen áthaladni életünk mélységei felett s azt gondolni, hogy egyetlen ugrással lehetséges abból a rendkívül veszélyes helyzetből, amelyben mi vagyunk, átlendülni rendezett állapotok közé, mint más népek és nyelvek vannak. Ők kutattak? Ők tisztázták önmaguk előtt, mik lehetnek a következmények? Milyen légüres tér keletkezik abban az esetben, ha

hatályon kívül helyezik ezt a törvényt, anélkül, hogy valami más jönne a helyébe?

A kormány volt az első, amely e törvény hatályon kívül való helyezésének gondolatával foglalkozott. Azok a frakciók, amelyek egyesülésük esetén többséget alkotnának, mindegyik a maga indoka szerint, arra az elhatározásra jutottak, hogy szembeszállnak e törvénnyel. Mi bármikor hajlandók vagyunk ezen változtatni, azonban ez a kormány, függetlenül attól, hogy többségi, vagy kisebbségi kormány-e, mindaddig amíg a védelem az ő kezében van letéve, kinyilatkoztatta, hogy mindaddig, amíg nem választanak új kormányt, vállalja a védelem irányítását, s amennyiben még a választások előtt, még e parlament ideje alatt létrehoznának olyan kormányt, amely a parlamenti többségre támaszkodik, — ez a kormány elhatározta, hogy az ország kormánykerékét nem hagyja el és semmilyen körülmények között sem egyezik bele, hogy e meghatalmazások nélkül, az állam légtüres térbe kerüljön.

Minden párt, amely a statáriális törvények felfüggesztését követeli, anélkül, hogy pótlásukról gondoskodna, súlyos felelősséget vállal magára, akár azonnal, akár pedig azáltal, hogy helytelen nevelést nyújt a közönségnek. A mi közvéleményünk olyan emberekből áll, akik vezetőik irányítását elfogadják és a vezetőik e Kneszetbe csoportosulva ülnek. E pártok fejeinek kijelentéseit e tömeg ítélete és szemlélete határozza meg s ez alakítja ki fogalmaikat is. Rátaszíthatják őket a helytelen nevelés útjára, az öngyilkosság konkluziójára, ha nem követnek el mindent, hogy kinyissák szemeiket. A választási harc semmiféle taktikája és semmiféle rikoltása, semmiféle szemfényvesztés és üzérkedés nem rendíti meg ezt a kormányt s nem tartja vissza attól, hogy az állam jövőjének és biztonságának megfelelően teljesítse szent kötelességét.

Vajjon van-e valaki, aki azt állítja, hogy e törvény szentségben született. Mindannyian tudjuk, mi a forrása. Azonban emlé-

kezzünk arra, hogy e törvény alapjaiban, egyes paragrafusaiban, különböző helyeken elszórva, nem irányultak, már eleve, az alija ellen, a zsidó közösség szabadságharca ellen. Szabályszerű és elfogadott alapelvek voltak benne, amelyekre a hadiállapotban lévő államnak szükség volt, avégből hogy megvédje önmagát s eredményesen folytathassa a harcot. Azonban vannak olyan paragrafusok is, amelyekre rászorulunk. Van olyan penge, amellyel műtétet végezhetünk el és beteg lelket menthetünk meg, de ugyanazzal a pengével gyilkolhatunk is. De ha azzal a pengével gyilkolhatunk is, ez már eleve alkalmatlanná teszi arra, hogy boncoljanak vele?

Az előző rendszertől sokat örököltünk. S minden kérdésben az a döntő, hogy mire hivatottak a dolgok. Akkor az a nemzeti otthon gondolatának elnyomására volt hivatott, ma Izrael állama megerősítését szolgálja. Ellenkezőleg, változtassuk csak meg a törvényt. Mi javasoltuk azt. Azonban mindaddig, míg ezt a törvényt egy más törvényre nem változtatjuk át, hogy az biztosítsa a biztonságot, — e súlyos ügyben nem köthetünk fegyverszünetet sem a felhatalmazások, sem hatóerejüknek megszakítására vonatkozólag.

Ut az állam biztonságához és tekintélyéhez.

Éppen az utóbbi napok kísérletei nagyon tanulságosak. Ez megtanított bennünket arra, előállhat az a helyzet, hogy egy elvetemült csoport előre kitervelt gaztett elkövetésére szervezkedik s a hatalomnak nincs módjában, hogy felderítse titkait a vizsgálati fogság előtt, azzal a feltétellel, hogy a titkok felderítése alapján, módja lesz a vizsgálati fogság elrendelését követelni, hanem az egyetlen remény, ahhoz hogy nyomozzanak ez ügyben, csak a vizsgálati fogság elrendelése után lehessen és csak ennek eredményesen; azaz a helyzet a következő: a bűnvádi anyagra támaszkodva

lehetetlen elrendelni a vizsgálati fogságot, ellenkezőleg, az anyagot a vizsgálati fogságnak kell szolgáltatnia : mindenesetre, most van remény arra, hogy ez az anyag meglesz. S akkor az állam az elé a kérdés elé kerül, akar-e gondoskodni önmagáról, akarja-e megmenteni s megőrizni önmagát, vagy szabad prédává lesz; vajjon, ha a demokrácia veszélyben forog, joga van-e olyan eszközökhöz folyamodni, amelyek eltérnek az elfogadottaktól, vagy arra kényszerül-e a demokrácia, hogy erőtllenül behódoljon, azon korlátozások miatt, amelyeket önmaga vetett önmagára?

Nincs semmi célzat a demokrácia alapjainak lerombolására, de vannak eszközök, amelyeket a demokratikus rendszerekben is alkalmaznak statárium idején. A kérdés az : magunk mögött hagytuk-e már a statárium idejét, vagy sem. Az a kérdés, hogy egy nép, amelynek csak három éve van állama, miután évszázadokon keresztül nélkülözte az állami létet, egy nép, amelynek körében olyan csoportok is vannak, akár vallásosak, akár másfajták, de a nemzeti lelkiismeret szempontjából nem emelkedtek odáig, hogy az illetékes hatalmi intézményeket elfogadják s felhatalmazva érzik magukat arra, hogy megsértsék a törvényt, veszélyeztessék a biztonságot, s tetteik helyeslését követelik : ilyen államban, ilyen nép között, amely a keletkezési stádiumban van s olvasztókemencejében oly sok salak található, — lemondhatunk-e arról, hogy olyan eszközöket alkalmazzunk, aminőket minden demokrácia alkalmaz statárium idején?

Begin parlamenti képviselő így érvelt : “Ki állított téged ide?” Erre is felelek : nem én akartam, hogy a parlament elé kerüljön a kivizsgálás, A kormány sem akarta. Más valaki akarta. A külügyi és biztonsági tanácsban valaki szenvedélyes haraggal követelte. Nyilvános vizsgálatot, hogy a nép megtudjon mindent. Mit gondolt ön : csak önöket illeti meg a szólásszabadság s a kormányt nem? A kormány csak egy tördékét mondta el mindannak, amit

tud! A kormány csak azt tartotta magára nézve kötelezőnek, hogy általános vonásokban vázolja fel a képet a parlament előtt, a részleteket mellőzve, anélkül, hogy bizonyítékokat, különleges vádat, vagy nevet említett volna. A kormány nagyon általános képet adott. Ön azt vitatja, hol vett erre felhatalmazást? Ön azt kérdezi, milyen jogon mondtam, hogy van földalatti mozgalom? Mi ez a szemfényvesztés? A földalatti mozgalom vajjon jogi meghatározás csupán? Tegyük fel, hogy valóban az a helyzet, hogy a dolgot oly anyira ügyesen szervezték meg, hogy egyáltalán nem lehetett volna felderíteni. Vajjon ez változtatott volna azon a tényeken, hogy létezik földalatti mozgalom? Vajjon ha a kormány, arra a megállapításra jutott volna, hogy ne világosítsa fel a közvéleményt, ne figyelmesztesse arra, hogy valóban létezik földalatti mozgalom, annak ellenére, hogy olyan letagadhatatlan bizonyítékokkal rendelkezett, amelyek valósággal kiszúrták az emberek szemét?! Titkos társaság által végrehajtott gaztett, — ez vajjon nem földalatti mozgalom? A földalatti mozgalom állami ügy, amelynek a biztonsági szempontból igen súlyos jelentősége van. Az egyéni vétek törvény elé való. Én nagyon remélem, hangsúlyozom: remélem, mivel még nem tudom: az utolsó pillanatban kiderülhet olyas valami, ami pótnyomozást követelne s nem tudom, mivel nem én foglalkozom ténylegesen az ügygel,— azonban nagyon remélem, hogy a törvényes vallatás már holnap, holnapután megkezdődik. Azok az emberek, akiket bíróság elé kell állítani, bíróság elé kerülnek, a többieket szabadon bocsájtják. Az 53 ember közül, akit letartóztattak, eddig 26-ot bocsájtottak szabadon alig egy hét alatt. Nem lehet a rendőrséget szivtelenséggel, restséggel és keménységgel vádolni, ha 53 leartóztatott közül, kiket ugyanazon az alapon tartóztattak le, — akiket végeredményben nem az utcán járó-keelő emberek közül ragadtak ki, hanem mindegyikhez külön-külön mentek el, hogy tisztázzák a dolgot,

— s akik közül eddig már a felét szabadon bocsájtottak. Ismételen hangsúlyozom, nincsenek kétségeim afelől ,hogy újabb szabadonbocsájtások következnek : de nem vagyok biztos abban, hogy nem lesznek újabb letartóztatások.

A kormány elhatározta, hogy külön bizottságot jelöl ki, amelynek feladatává teszi azon kérdések kivizsgálását, amelyek, bár gyanura szolgáltatnak okot, de mégsem kerülhetnek bíróság elé. Biztos vagyok benne, hogy a bizottság indítványait a kormány magáévá teszi. De ezeket a dolgokat óvatosan és megfontoltan kell tenni, mert földalatti mozgalommal állunk szemben, s jelenleg mindenért mi vagyunk felelősek. Bizonyos felhatalmazásokra támaszkodunk s elhatároztuk, hogy az állam biztonsága és rendje, törvénye érdekében élni fogunk vele.

Az egész kormány nevében őszinte elismerésem fejezem ki az izraeli rendőrségnek, tiszteknek és legénységnek, akiket már régóta ismerünk. De vannak közöttük újak is. Az izraeli rendőrség államunk egyik büszkesége. Munkájukat nemcsak hűséggel, hanem buzgó odaadással s áldást hozó erőfeszítéssel végezték, az állam biztonsága, rendje, tekintélye javára. Izrael kormánya nevében üzenem nekik : tisztelet, dicsőség és elismerés önfeláldozó lélekkel végzett erőfeszítéseikért.

E kormány két ut között választhat. Az egyik ut könnyű, de végül is megsemmisüléshez vezet, a másik ut kemény, kavicsokkal van kirakva, mindenekelőtt a társadalom részéről odahelyezett akadályokkal, de ez vezet az állam biztonságához, tekintélye emeléséhez és az igazi demokrácia uralmának kiterjesztéséhez. S ez a kormány elhatározta, hogy mindaddig, amíg hatalom van, a második uton fog haladni.